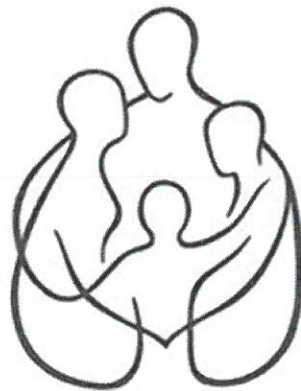

Szakmai beszámoló

A Család-és Gyermejjóléti Központ 2020. évi működéséről

Enying, 2021. április 06.

Összeállította:

Bartalos Krisztina
intézményvezető

„Csak az ember tud segíteni a másik emberen.
Csak egy ember tud erőt adni a másoknak, ha bajban van.”

Márai Sándor

Bevezetés

A gyermekvédelmi, gyermekjóléti rendszer működtetése során az állami szerepvállalás mellett az önkormányzatokra hárul a jogszabályi rendelkezések gyakorlati magvalósítása, így a felmerült hiányosságok, problémák is javarészt a konkrét településeken jelentkeznek, megoldásukra is helyben kell elsősorban erőforrásokat mozgósítani.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) 96. § (6) bekezdésére tekintettel a települési önkormányzatoknak a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladataik ellátásáról – azok áttekintését követően – minden évben május 31 – ig a külön jogszabályban meghatározott tartalommal átfogó értékelést kell készíteniük.

A települési önkormányzatok és megyei kormányhivatal számára a beszámoló tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997.(IX.10.) Korm. rendelet 10. számú melléklete tartalmazza.

Az Enyingi Család- és Gyermekjóléti Központ (a továbbiakban Intézmény) személyes gondoskodást nyújtó, gyermekjóléti alapellátásokat és szociális alapszolgáltatást végző intézmény. Célunk, hogy a szolgáltatásainkat igénybe vevő gyermekek, felnőttek, családok részére magas szakmai színvonalú ellátást nyújtsunk.

Enying járás településein élők számára az alábbi gyermekjóléti alapellátásokat biztosítottuk:

- család – és gyermekjóléti szolgáltatás
- család – és gyermekjóléti központ

Az intézmény folyamatos átalakuláson megy keresztül, igyekszünk minden jogszabályi változásnak, követelménynek eleget tenni:

Az intézmény a 2020. évben is eleget tett a 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásairól (továbbiakban Szociális törvény), valamint a 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról (továbbiakban: Gyermekvédelmi törvény) előírt feladatainak.

Az egyes szociális, gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény több helyen módosította a gyermekek védelméről, a gyámügyi és szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló érvényes rendeleteket. A változás érintette a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás feladatok integrálását, valamint a család és gyermekjóléti szolgálat és központ kialakítását is, melynek elsődleges célja volt a gyermekjóléti szolgálatok megerősítése.

A család – és gyermekjóléti szolgálat, illetve a központ a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás bázisán, kötelező önkormányzati feladatként jött létre 2016. január 1-én.

Jogszabályi háttér

A gyermekek alapvető jogait az Alaptörvény deklarálja. XVI. cikk (1) bekezdése alapján „Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéshez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.”

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) 13. § (1) bekezdésének 8. és 8. a) pontja az önkormányzatok hatáskörében ellátandó

feladatként határozza meg a gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások, továbbá a szociális szolgáltatások és ellátások biztosítását.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal, intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelezettségek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről, megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről. (Gyvt. 1. § (1) bekezdés)

A Gyvt. végrehajtásáról szóló 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM. rendelet.

Dokumentációnkat a 235/1997. (XII.17.), valamint a 328/2011. (XII.29.) Kormányrendeletek alapján vezetjük.

A szakmai elvárásokat a Szociális Munka Etikai Kódexe határozza meg.

A települési önkormányzat képviselő – testülete rendeletben szabályozta a hatáskörébe tartozó pénzügyi ellátások megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint ellenőrzésének szabályait, továbbá a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) rendelkezései alapján nyújtott ellátások kiegészítéseként meghatározott települési támogatásokat és azok jogosultsági feltételeit.

Az intézmény célja és szakmai feladatai

Az intézmény az ellátási területén élő, szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, valamint a krízishelyzetbe került egyének és családok számára nyújt segítő szolgáltatást. Célja az egyének és családok életvezetési képességének megőrzése, a problémák kialakulásának megelőzése, kiváltó okok feltárása, krízishelyzetek kezelése, a kialakult problémák megszüntetésének elősegítése a szociális munka eszközeinek, módszereinek, valamint a szociális szakember készségeinek alkalmazásával.

A szociális munka célja

Egyének, családok, társadalmi csoportok, közösségek életében jelentkező problémák gyakorlati kezelése. Probléma megoldási javaslatok kialakításával elérendő célunk a hátrányos szociális helyzet enyhítése, ezáltal elősegítve az egyének, családok, csoportok, és környezetük közötti összhangot. Módszerei alkalmazásával képessé teszi a klienseket az önálló életvitel biztosítására, emberi méltóságuk megtartására, segítve őket abban, hogy a társadalom elfogadott, megbecsült tagjaként élhessék életüket. Az alkalmazott tevékenység egyszerre korrekatív és preventív jellegű, mely direkt és indirekt módszerek alkalmazásával valósítható meg.

A megelőzés érdekében az alábbi tevékenységeket biztosítja:

- egyéni esetkezelést,
- a családban jelentkező működési zavarok, konfliktusok megoldásának elősegítését,
- segítő beszélgetést,
- tájékoztatást a szociális, társadalombiztosítási és a gyermekek után járó ellátásokról,

- információadást,
- ügyintézésben segítségnyújtást,
- családlátogatást,
- krízishelyzet esetén hatósági beavatkozást kezdeményez,
- a tartós-és a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus-, a szenvedély-, illetve pszichiátriai betegek, a kábítószer problémákkal küzdők és egyéb szociálisan rászorult személyek megsegítését,
- pszichológiai tanácsadáshoz való hozzájutást,
- közösségi szociális munkát,
- hátralékkezelési tanácsadást,
- önkormányzati támogatás felhasználásában való közreműködést, élelmiszervásárlást,
- szünidei gyermekétkeztetés lebonyolításában való részvételt.

év	lakosság szám	gyermek szám
20188	6767	1263
2019	6771	1256
2020	7057	1283

Enying lakosságának lélekszáma és összetétele az elmúlt három évre vonatkozóan nem mutat nagy eltérést.

Az intézmény ellátási területe: Enying város, illetve Enying Járás települései (9 település)
Fenntartója: Enying Város Önkormányzata

Az egész intézményre vonatkozó tárgyi, személyi feltételek:

Személyi feltételekben 2020-ban változás nem történt.

A szakmai egységek egymás mellé rendelve, egymás szakmai munkáját segítve és kiegészítve működnek. Az intézmény engedélyezett létszáma 2020-ban 12,5 fő.

2018. szeptemberétől bővült a központ szolgáltatási köre, új szolgáltatásként jelent meg az óvodai-iskolai szociális segítség, majd 2019. januárjától pedig a szociális diagnózis elkészítése.

Tárgyi feltételeinket, munka körülményeinket igyekszünk folyamatosan lehetőségeinkhez mérten javítani, fejleszteni.

A Székesfehérvári Tankerületi Központ és Enying Város Önkormányzata hozzájárult ahhoz, hogy amíg a Balatonbozsokon nem épül fel az új Központunk a helyi Batthyány Fülöp Gimnázium és Általános Iskola épületében végezzük munkánkat.

Kapcsolat és együttműködés társszervezetekkel, civil szervezetekkel

A szolgáltatást igénybe vevők hatékony ellátása érdekében a munkatársak folyamatos kapcsolatot tartanak a társintézmények szakembereivel. Egymás munkáját kiegészítve, segítve szervezzük meg a munkát.

Család és Gyermekjóléti Szolgálat

2016. január 1-ét követően feladataink egy részét a gyermekjóléti szolgáltatás (Gyvt.40.§.), másik részét a családsegítés (Szt. 64.§.) szolgáltatásainak ellátása jelentette.

Figyelemmel kíséri a lakosság szociális, mentális helyzetét. Veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő- és jelzőrendszert működtet. Információt nyújt a szociális ellátási formákról és azok igénybevételének módjáról, valamint segítséget nyújt a szociális ügyek vitelében. Szociális, életvezetési és mentálhigiénés, pályaválasztási, munkavállalási tanácsadást nyújt. Családsegítő tevékenységet végez a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítése érdekében. Hátrányos helyzetű személyek, lakossági csoportok számára tanácsadás, szolgáltatást szervez.

Az alábbi táblázat az alapszolgáltatásban-alapellátásban részesülők számát mutatja

ENYING	2018	2019	2020
Együtműködési megállapodás alapján	163 fő 73 család	253 fő 82 család	204 fő 87 család
Nem együtműködési megállapodás alapján	228 fő 55 család	314 fő 302 család	137 fő 123 család
ÖSSZESEN	391 fő 128 család	567 fő 384 család	341 fő 210 család

Az esetek száma a 2018-as évhez képest csökkent. Ennek oka, hogy az észlelő-és jelzőrendszer működése, illetve a társadalmi felelősségvállalás fokozatosan növekszik, Érzékenyebbé vált az egyén, egy adott csoport, közösség. Az igénybevevők kisebb részével, egyéni (sajátos) okok miatt nem kerül sor együtműködési megállapodás megkötésére, viszont az adott problémájuk kezelése többszöri találkozást igényel a családsegítő közreműködésével. Az elmúlt egy év munkájára rányomta bélyegét a járványügyi helyzet és az ezzel kapcsolatos intézkedések, korlátozások elrendelése.

Az alábbi táblázat azokat a probléma típusokat sorolja fel, amelyek a legjellemzőbbek, legmarkánsabban vannak jelen a segítő tevékenységben.

Probléma típusa	Elsődleges probléma családok száma			Problémák halmozott száma		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Életviteli	12	22	17	73	25	76
Családi-kapcsolati	14	19	21	73	22	42
családon belüli bántalmazás	2	-	2	4	-	5
elhanyagolás	16	14	8	73	18	23
oktatási, nevelési elhanyagolás	16	14	7	73	3	7
gyermeknevelési	10	3	1	73	15	1
gyermek intézménybe való beilleszkedési nehézsége	1	-	9	12	-	36
magatartászavar, teljesítményzavar	-	8	3	25	12	3
fogyatékoság/retardáció	-	-	6	2	3	19
lelki-mentális, pszichiátriai betegség	1	1	2	42	7	2
szenvedélybetegség	2	5	2	37	7	26
egészségi probléma, egészségkárosodás következménye	-	1	1	43	8	3
foglalkoztatással	-	-	2	14	4	6

kapcsolatos						
anyagi (megélhetéssel, lakhatással összefüggő)	9	7	2	73	36	2
ügyintézésrel kapcsolatos	1	-	7	72	23	12
információkérésrel kapcsolatos	1	-	3	72	30	29
egyéb	1	2	2	70	2	18
ÖSSZESEN	73	82	87	758	209	302

A településen az életviteli, a családi-kapcsolati konfliktusok, illetve a gyermekek magatartás- és teljesítményzavara, ami emelkedést mutat. Ezen problémák kezelése a legnehezebb, illetve hosszán elhúzódó. E problémakör igényli a legszélesebb körű jelzőrendszeri tagok szoros együttműködését.

Összesített éves szakmai tevékenységek adatai a szolgálatnál, együttműködési és nem együttműködési megállapodás alapján:

Megnevezés	Szakmai tevékenység halmozott száma	Szolgáltatásban részesülők száma
Információ	936	340
Segítő beszélgetés	1282	340
Tanácsadás	860	340
Ügyintézéshez segítségnyújtás	897	340
Konfliktuskezelés	79	71
Kríziskezelés	31	55
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez-pénzbeli	239	183
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez-természetbeni	166	106
Közvetítés másik szolgáltatáshoz	1	4
- ebből átmeneti gondozásba	1	3
Közvetítés család-és gyermekjóléti központhoz	4	11
Esetkonferencia	7	22
Esetmegbeszélés	15	57
Esetkonzultáció	25	28

Szakmaközi megbeszélés	6	-
Közösségfejlesztés	1	6
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	63	118
Családlátogatás	1159	340
Adományközvetítés	225	217
Hátralékkezelési tanácsadás	28	41
Munkavállalási, pályaválasztási tanácsadás	45	15
Mediáció	4	4
Összesen:	6073	2638

A szolgálat tevékenységi köre az előző évekhez képest folyamatos növekedést mutat, a segítő beszélgetések száma és az ehhez kapcsolódó szakmai tevékenységek száma megduplázódott. A településen összesen 6073 szakmai tevékenységet folytatott a szolgálat, mely 2638 főt érintett.

Személyi feltételek:

Két fő családsegítő és 1 fő szociális asszisztens látta el a Szolgálat feladatait Enying város vonatkozásában.

Tárgyi feltételek:

A családsegítő szolgálatnál meghatározott, előre megbeszélte időpontokban elérhető a pszichológia tanácsadás, interjú szoba.

Az intézmény részére alapvető irodatechnikai eszközök rendelkezésre álltak az adminisztrációs munka elvégzéséhez, az önálló munkavégzéshez. Telefon, internet-hozzáférés, nyomtató és fénymásoló biztosítottak. Az akták tárolása az adminisztrációs szobában történt. Az intézmény tulajdonában nincs személygépkocsi, így a munkatársaknak a saját tulajdonú gépkocsi használatát engedélyezte a munkáltató, ehhez költségtérítést biztosított. Az ügyintézés menete már jelentős mértékben elektronikus úton történik, ami indokolja a részben elavult számítógép park további fejlesztését.

Szakmai tevékenység:

A gyermekjóléti szolgálat a szociális munka eszközeinek és módszereinek alkalmazásával szolgálja a gyermekek testi, lelki egészségének megőrzését, elősegíti a gyermekek családban történő nevelkedését, veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyhelyzet megszüntetését. Tevékenysége körében összegyűjti illetékességi területén a gyermekekkel kapcsolatos információkat, tájékoztatást nyújt a családokat érintő támogatási lehetőségekről, segíti a családokat, illetve a gyermekek érdekeinek érvényesítésében, a család tagjaival és a humánszolgáltató rendszer más tagjaival együttműködve támogatást ad ahhoz, hogy a gyermekek otthoni környezetükben, kiegyensúlyozottan nevelkedhessenek. Szociális munka

eszközeivel, humánszolgáltatások biztosításával igyekeznek elkerülhetővé tenni a hatósági beavatkozást. Megteremti annak lehetőségét, hogy a szükséges (elkerülhetetlen) hatósági intézkedéseket körültekintő előkészítő munka után hozza meg az illetékes hatóság.

Az Intézmény az ellátottak számára nyitva álló helyiségek ügyfélfogadási idejével igyekeznek a lakosság számára a szükségletek szerinti elérést biztosítani, tekintettel, arra hogy a segítő folyamat, az esetkezelés meghatározott időközönkénti személyes kapcsolatot feltételez, amelyhez a segítő szakember jelenléte elengedhetetlen. Ennek gyakorlata a szakmai protokollok betartása mellett a helyi igények figyelembevételével került kialakításra.

A Szolgálat munkatársai 8130 Enying, Petőfi Sándor u. 12. szám alatt fogadták ügyfeleiket,
Nyitva tartás, ügyfélfogadás rendje: hétfő, szerda: 08.00-16.00 óráig
péntek: 08.00-12.00 óráig

A család – és gyermekjóléti szolgálat igénybevétele önkéntes, a segítséget kérők problémái különféle szinteken jelentkeznek. Az önkéntesség előfeltételezi az igényekhez és szükségletekhez igazodó időbeli korlátokat. A megkezdett segítő folyamat, az esetkezelések, csoportmunkák rendszerességét az érintettek, a segítő és a segített határozza meg.

Szabadidős és közösségfejlesztő prevenciós programjaink a 2020. év folyamán:

Erzsébet tábor keretében, a nyári szünetben 2020. 06. 29-től 2020. 08. 29-ig 20-20 gyermeknek napközis tábort szerveztünk, melynek célja, a szabadidő kulturált eltöltésének biztosítása olyan programok által, melyek során a gyermekek jól érzik magukat, élményekkel gazdagodnak. A feladatot a Szolgálat és a Központ munkatársainak bevonásával bonyolítottunk le. Intézményünk minden évben nagy sikerrel szervezi meg Enying város településén a Napközi Erzsébet-tábort, olyan gyermekek részére, akiknek szüleik nem, vagy nagyon nehezen tudják megoldani gyermekeik nyári felügyeletét. Településünk halmozottan hátrányos településnek minősül, a megyében kiemelkedően magas számú munkanélküliséggel küzd, ez a településen élő gyermekek mindennapi életére is hatással van. Táborunk ezt a hiányosságot hivatott ellensúlyozni, tartalmas programokkal, hogy a gyermekek élményekkel gazdagodva zárhassák nyarukat és felhőtlenül élvezhessék a nyári tábor nyújtotta szabadidős tevékenységeket. A csoportos tevékenységek során a gyermekek rengeteg élményt szerezhetnek természetjárás során, versenyek alatt, a közösségépítő játékaikban, az önkifejezés különböző módjait tapasztalhatták agyagozás vagy digitális festés során, így fejlesztve kreativitásukat, ismereteiket. Fontosnak tartottuk a gyermekek környezet tudatos nevelését, így játékos formában ismerkedtünk településünk faunájával a tó és a kiserdő körüli állat- és növényvilággal.

2020. 08. 29-én „Irkafirka játszónap” keretében adománygyűjtést szerveztünk. Iskolatáskákat, füzeteket, tolltartókat és egyéb kiegészítőket tudtunk adományozni az ellátásunkban lévő gyermekeknek.

A decemberi hónapban, Enying településen működő intézményekkel, „karácsonyi cipős doboz” adománygyűjtést szerveztünk. A Barátság és a Rozmaring Nyugdíjas Klub önkénteseinek segítségével a helyi élelmiszerboltokban élelmiszergyűjtést bonyolítottunk. Az összegyűjtött adományokból, illetve több helyi és budapesti felajánlásnak köszönhetően 270 csomagot tudtunk ajándékozni a karácsony előtti napokban.. A koordinációt mi láttuk el, elkerülve azt a helyzetet, hogy egyetlen rászoruló család is kimaradjon az adományközvetítésből.

Adományközvetítés:

Egész évben elérhető klienseink számára az ingyenes ruhaadományozás, melyet lakossági felajánlásból tudunk biztosítani a rászorulóknak számára. Több esetben bútorok adományozására is sor került, szintén lakossági felajánlások útján.

Szünidei gyermekétkeztetés:

A 2020-as év során a nyári szünidei gyermekétkeztetés mellett a tavaszi-őszi-téli szünetekben is lebonyolítottuk a városi gyermekétkeztetést.

Észlelő és jelzőrendszer működtetése körében:

- A jelzésre köteles szervezetek figyelmét felhívtuk a veszélyeztetettség jelzésére, krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatás érdekében.
- Fogadtuk a beérkezett jelzéseket és felkerestük az érintett személyt, illetve családot az általunk nyújtott szolgáltatásokról való tájékoztatás érdekében.
- Az intézkedés megtételéről tájékoztattuk a jelzést tevőt, ha annak személye ismert és nem sérti meg a zárt adatkezelés kötelezettségét.
- A beérkezett jelzésekről és azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készítünk a család- és gyermekjóléti központnak.
- A jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében szakmaközi megbeszélést szervezünk évente hat alkalommal, az elhangzottakról feljegyzést készítünk.

A jelzőrendszeri tagok számára megrendezett szakmaközi megbeszéléseken voltak olyan jelzőrendszeri tagok, akik nem képviseltették intézményüket.

Helyettes szülői hálózat szervezésében való közreműködés:

A gyermekek átmeneti gondozását- szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére vagy beleegyezésével – ideiglenes jelleggel, teljes körű ellátással kell biztosítani, ha a szülő egészségügyi körülménye, életvezetési problémája indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt, és a gyermek nevelését a családban nem tudja megoldani.

2020. évben nem működött a településen helyettes szülői ellátás, erre a feladatra képzett személyek hiánya miatt.

Család – és Gyermekjóléti Központ

Az Intézmény járási szinten az alábbi településeken végzi munkáját: Enying, Mezőszentgyörgy, Lepsény, Kisláng, Mátyásdomb, Dég, Mezőkomárom, Szabadhidvég, Lajoskomárom.

A központ a 8130 Enying, Kossuth u. 22. szám alatt működött; majd az év során a Batthyány Fülöp Gimnázium épületében is elérhetővé váltak a szolgáltatásai, nyitva álló helyiségként.

A szakmai egységben 1 fő intézményvezető, 3 fő esetmenedzser, 2 fő óvodai-iskolai szociális segítő, 1 fő szociális diagnózis felvételi esetmenedzser, 1 fő családgondozó és 1 fő szociális asszisztentst foglalkoztattunk.

A Család – és Gyermekjóléti Központ feladatai

- a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése, a gyermek védelme érdekében a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek;
- speciális szolgáltatások biztosítása;
- szakmai támogatás nyújtása a Család és Gyermekjóléti Szolgálatnak és a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a területén működő jelzőrendszer munkájának koordinálása;

Tárgyi feltételek:

Tárgyi feltételeinket igyekszünk folyamatosan javítani és fejleszteni.

A tavalyi év során minden munkatárs számára biztosítottak voltak a megfelelő technikai eszközök a munkavégzéshez. Tárgyi feltételeink változása következtében biztosított az a környezet, amelyben egy segítő beszélgetést kivitelezni lehetett. A területi munka ellátását helyközi buszjáratokkal és saját használatú személygépkocsival oldottuk meg, ehhez a költségtérítés biztosított.

Szakmai tevékenység:

A család – és gyermekjóléti központ az alapfeladatin túl – a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében – a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő speciális szolgáltatásokat nyújt illetékességi területén.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységeket lát el.

Javaslatot tesz:

- védelembe vételre
- megelőző pártfogásra
- ideiglenes hatályú elhelyezésre
- nevelésbe vételre
- családba fogadásra
- családba fogadó gyám kirendelésére
- tankötelezettség teljesítésének előmozdítására
- leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására
- családi pótlék természetben történő nyújtására.

A javaslattétel során a gyermekbántalmazástól, elhanyagolástól való védelemhez való jogát, saját családjában történő nevelkedéséhez és családi kapcsolatainak megtartásához, ápoláshoz való jogát, valamint a gyermek véleményét vettük/vesszük elsősorban figyelembe.

Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek:

Az Enyingi Járás kilenc településén, három esetmenedzser látja el ezeket a feladatokat. Gyámhivatali, kormányhivatali megkeresések nyomán javaslatokat készítenek, illetve a már valamilyen intézkedéssel érintett gyerekek, családok körüli munka koordinálását végzik.

A Központ szolgáltatásait 2293 fő vette igénybe, hatósági intézkedéssel 127 kiskorú volt érintett.

Hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetmenedzseri tevékenységben érintettek száma települések szerint

Település neve	védelembe vett	ideiglenes hatállyal elhelyezett	nevelésbe vett	utógondozás, szakellátásból kikerült	Összesen	Ebből lány
Enying	68	3	11		82	39
Dég	9	-	16	-	25	19
Kisláng	19	-	9	-	28	14
Mátyásdomb	6				6	3
Lajoskomárom			-			-
Lepsény	9		3		12	6
Mezőkomárom		1	4		5	2
Mezőszentgyörgy	13		3		16	9
Szabadhidvég	3		6		19	5
ÖSSZESEN	127	4	52		183	97

127 gyermek esetében védelembe vétel keretében, 56 gondozott gyermek vonatkozásában pedig szakellátás keretében (ideiglenes elhelyezéssel, vagy nevelésbe vétellel) végeztünk esetenedzseri tevékenységet. Megelőző pártfogás alatt 1 gyermek állt. Az év során 4 gyermek került ideiglenes hatályú elhelyezéssel szakellátásba.

Hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetenedzseri tevékenységben érintettek száma korcsoportok szerint

	védelembe vett	ideiglenes hatállyal elhelyezett	nevelésbe vett	utógondozás, szakellátásból kikerült	Összesen	Ebből lány
Összes érintett száma	127	4	52		183	97
0-2 éves	21	1	5		27	18
3-5	17		5		22	12
6-13	48	1	24		73	39
14-17	41	2	18		61	28
18-						
Ebből lány	62	3	32		97	
HH					12	
HHH					52	

Ezzel az intézkedésekkel kapcsolatban a kollégák 17 védelembe vételi tárgyaláson, 33 védelembe vételi felülvizsgálaton és 721 családlátogatást végeztek.

Speciális szolgáltatások

A 2020-as évben mind a kilenc járásunkhoz tartozó településen elérhetőek voltak, adott esetben az online formában is. A Központ munkájának minőségét nagyban befolyásolja a speciális szolgáltatások jól irányzott alkalmazása. Ezek jövő orientált szolgáltatások, melyek fejlesztésére fokozott figyelmet kell fordítani, ha minőségi ellátást kívánunk biztosítani. A speciális szolgáltatások drága szolgáltatások, nagy a munkaidő és szakértelem igényük. Ahhoz azonban, hogy családi és kapcsolati konfliktusokban, krízishelyzetekben, veszélyeztetett gyermekek környezetében változásokat lehessen elérni, nem spórolhatóak el ezek az erőforrások, különben folyamatosan csak a probléma diagnosztizálásáig jutunk el, anélkül, hogy bármiféle kezelési lehetőséget fel tudnánk ajánlani.

2020. év során az alábbi speciális szolgáltatások voltak elérhetőek a járásban élő gyermekek és családjaik részére:

- pszichológiai tanácsadás
- kapcsolattartási ügyelet
- készenléti szolgálat
- addiktológiai konzultáció

Addiktológiai konzultáció

A konzultáció a szenvedélybetegségben, függőségben (alkohol, drog, stb) érintetteknek segít a felépülés folyamatába.

Az addiktológiai konzultáció előzetes bejelentkezés alapján biztosított pszichológusunk közreműködésével a Wichern Alapítványon keresztül.

Kapcsolattartási ügyelet: A gyermek a kapcsolattartásra jogosult szülővel, nagyszülővel, testvérrel stb. a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszínt beltéri játékokkal felszerelt környezetben biztosította a Központ.

A kapcsolattartás célja, hogy a különélő szülő, testvér, nagyszülők is azonos módon részt vehessen gyermek életében. A szolgáltatás igénybevételére továbbra is a Szolgálat (8130 Enying, Kossuth u. 22.) épületében van lehetőség, jelenleg két család él ezzel a lehetőséggel.

Kapcsolattartási ügyeletet a Központunkban 7 fő 25 alkalommal vette igénybe.

Folyamatosan működik.

Készenléti szolgálat: A Család – és Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túl (hétköznap: 16 órától, másnap 7.30-ig, hétvégén: péntek 13.30-tól hétfő 7.30-ig) felmerülő krízishelyzetekben azonnali telefonos segítséget, tanácsadást nyújt állandóan hívható telefonszámán.

Az intézmény nyitvatartási idején túl működtetjük, melynek keretében ügyeletes munkatársunk telefonon tanácsadást, tájékoztatást ad krízishelyzetbe került egyéneknek és családoknak. A 2020-as évben 29 alkalommal hívták a készenléti szolgálatot. Úgy látjuk, hogy a kliensek nagy többsége inkább a családsegítőknél-esetmenedzsereknél használatban lévő mobiltelefonokat hívják, krízis és egyéb ügyekben.

Pszichológiai tanácsadás: Előzetes egyeztetést követően megbízási szerződéssel dolgozó pszichológus szakemberek bevonásával történik.

A pszichológia tanácsadás azért fontos, mert bármikor kialakulhat valakinél olyan kilátástalannak tűnő élethelyzet, amikor nem találjuk a helyes utat. Ilyen helyzetben igénybe tudjuk venni a pszichológus segítségét, aki objektivitásával, szakértelmével támogatni tudja az érintett fejlődés a döntéshozatal útján. A leggyakoribb problémák, amellyel szakember segítségét veszik igénybe a hozzánk forduló családok: életvezetési problémák, gyermeknevelési gondok, stressz, szorongás kezelése, önértékelési kérdések. A szakmai munka előzetes egyeztetést követően, megbízási szerződéssel dolgozó pszichológus szakember bevonásával történik. Enying Járásban Huszár Anna pszichológus látja el a feladatot.

Ellátottak száma 65 fő, 114 alkalommal.

Óvodai-iskolai szociális munka

Az óvodai-iskolai szociális munka, mint kötelező szolgáltatás bevezetése 2018 szeptemberétől kötelezően ellátandó feladat. Intézményünk kiemelt feladatának tartja az oktatási nevelési intézményekkel való együttműködést.

Az iskolai szociális munka szükségessége évtizedek óta váratott magára. A pedagógusok számos olyan szociális, nevelési, gondozási problémával találkoznak munkájuk során, melynek kezelése többtetteherként nehezedik rájuk. Az iskolán belül gyakran alakulnak ki konfliktushelyzetek a gyermekek között, vagy az iskola és a szülő között. Abban az esetben, ha a konfliktuskezelésre nincsenek eszközök, idő, lehetőség a gyermek elidegenedését okozhatja az iskolába járástól, illetve előfordulhat pszichés probléma kialakulása, adott esetben a kirekesztés bántalmazás miatt. Kiemelt feladatként jelenik meg a prevenciók tevékenységek, melyeknek nem csak a szabadidő helyes eltöltése, hanem az iskolás korosztály önismereti, szociális készségeket fejlesztő csoportfoglalkozásokat, melyek beilleszthetőek a pedagógusok munkájába.

Mediáció és családkonzultáció

Ennek a szolgáltatásnak a biztosítása törvényi kötelezettségünk. A 2020 – as évben 21 alkalommal 11 fő vette igénybe ezt a segítséget. A munkánk során továbbra is nagy arányban

foglalkozunk a válásokat megszenvedő gyerekekkel. A családon belüli válsághelyzet korai kezelésére nem készült fel társadalmunk, a mindennapi mentálhigiénés kultúránk még nem zárkózott fel a nyugati társadalmak által bevett eljárásrendszerekhez melyek arra hivatottak, hogy megkönnyítsék a nehéz élethelyzetekben ragadt szülők, gyermekek, nagyszülők mindennapjait. Célunk mindenérintett számára elfogadható egyezség megkötése. Központunkhoz nagy százalékban a végletekig elromlott, elrontott emberi kapcsolatokkal érkeznek az ügyfelek, ebben az elmérgesedett, elkeseredett helyzetben kell segítséget nyújtanunk. A konfliktusok kialakulásának korai szakaszában nagyobb lenne az esély egy mindenki részére elfogadhatóbb egyezség kialakítására. Vinczéné Major Andrea mediátor látja el a feladatot járásunkban ügyfeleink igényeihez igazodva. Mediációt, mint szolgáltatást megelőzte a konfliktuskezelési tanácsadás.

Szakmai támogatás nyújtása a Család – és Gyermejkölési Szolgálatnak és a jelzőrendszer munkájának koordinálása

A Család – és Gyermejkölési Központnak szakmai támogatást kell nyújtania az Enyingi Járás területén működő Család – és Gyermejkölési Szolgálatok számára. A szakmakölzi megbeszélések alkalmával igyekszünk a Szolgálatokat is bevonni, illetve számtalan lehetőség van a munkatársakkal személyes és informális találkozásra. A szakmai egységek találkozásakor átbeszéljük a jogszabályi változásokat, szakmai protokollokat megteremtve a párbeszédet a járás településein lévő szakemberekkel. A Központ folyamatosan tájékoztatja a Szolgálatokat az általa elérhető szolgáltatásokról, kölcsönösen informáljuk egymást klienseink számára elérhető más intézmények és szervezetek által nyújtott ellátásokról. A jelzőrendszer koordinálásának konkrét esetek mentén kiemelkedő eszköze az esetkonferenciák megszervezése és lebonyolítása. Az érintett család és a család életterébe tartozó intézmények pedagógusainak meghívásával felvázoljuk a problémát és meghatározzuk a megoldásokhoz szükséges lépéseket szakemberek jelenlétében. 2020-ban 11 esetkonferenciát tartottunk.

Együttműködés a hivatali szervekkel és a gyermekvédelemben résztvevő más intézményekkel és civil szervezetekkel

A Központ kapcsolatban áll a jelzőrendszer összes résztvevőjével, illetve törekszik is az együttműködésre mindazokkal, akik gyermekvédelmi feladatot látnak el. A kapcsolat megítélésünk szerint jónak mondható, de folyamatos munkát igényel a kiépített kapcsolatok megtartása, újak kialakítása. A Központ esetmenedzserei közvetlen munkakapcsolatban állnak a Fejér Megyei Kormányhivatal Enyingi Járási Hivatal, a Fejér Megyei Gyermekvédelmi Központ és területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat és a Fejér Megyei Pedagógiai Szakszolgálat munkatársaival. Együttműködésünket jellemzi a másik munkaterületének elismerése és tisztelete, a kölcsönös egymásra utaltság.

Képzések, szupervízió

A jogszabályi változások kötelezővé tették a család – és gyermejkölési szolgáltatásban dolgozók számára a szupervízióban való részvételt. A szupervízió a segítő foglalkozás szakemberek mentálhigiénés „karbantartása” és fejlesztése mellett minőségbiztosítási elem is, hiszen az esetek külső szakember vezetésével történő elemzése, kiértékelése a gyermekvédelem érzékeny és számtalan támadásra lehetőséget adó terepén elősegíti a magas szakmaisággal történő szociális esetmunkát. A team szupervízió pedig mindezek mellett szervezetfejlesztési jelentőséggel is bír. A 2020 – as évben a 12 fő részére a csapatkohézió elősegítő és a kommunikációt fejlesztő tréninget biztosítottuk.

A szociális segítő munka és speciális szolgáltatások erőteljes professzionalizálódási folyamatai zajlanak hazánkban. Ezek követése, a formálódás folyamatában való részvételünk

biztosítása elengedhetetlen, intézményünk szolgáltatási színvonalának fenntartásához pedig nélkülözhetetlen alapfeltétel.

Igyekezünk minél több szakmai konferencián, rendezvényen képviseltetni Központunkat, szakmai munkánk minőségének fejlesztését tartva szem előtt.

Jövőre vonatkozó célok, tervek:

- Stabil családsegítői csapat építése; szervezetfejlesztés. A fenntartó által engedélyezett létszám megfelelő képzettségű és tapasztalattal rendelkező szakemberekkel való feltöltése. Stabilitás a szolgálatnál a családgondozást is hatékonyabbá, eredményessé tudja tenni.
- A jelentős adminisztráció indokoltá tenné más hasonló intézményeknél használt informatikai rendszer alkalmazásának bevezetését, ezáltal lehetővé téve a gyorsabb adatszolgáltatást.
- Éves szakmai tanácskozás szervezése
- Bűnmegelőzési programok szervezése az oktatási-nevelési intézményekben
- prevenciós tevékenységek szervezése az oktatási intézményekben,
- önismeretei csoportok, pályaválasztási tanácsadás
- Intézményünk továbbra is szeretne olyan szolgáltatásokat nyújtani a családok és gyermekeik számára, ahol érzik a szülők, hogy problémájukkal nincsenek egyedül.
- A 2021-es évben 6. alkalommal is szeretnénk pályázni napközis tábor megszervezésére (Erzsébet táboron keresztül).
- Amennyiben lehetőségünk nyílik rá, negyedik alkalommal megrendezzük az iskolakezdési adománygyűjtő játszónapunkat.
- A karácsonyi adománygyűjtő akciónkat minden év decemberében megszervezzük.

Összegzés:

A vészhelyzetben gyorsan és rugalmasan reagálnunk kellett a változásokra, a pluszfeladatok elvégzésére, amely jelentős munkaerő átszervezését kívánt meg márciusban.

A COVID – 19 járvány miatt világszerte tantermen kívüli online oktatásra kerül sor. Hazánkban 2020. március 13 – án a kormány a köznevelésben a digitális távoktatásra való átállásról döntött. Az előállt helyzet nagy hatást gyakorolt az iskolában folyó addig megszokott rendszerre. A digitális munkarend során az óvodai – és iskolai szociális segítők a tananyag elsajátításban, feldolgozásban a családok felkeresésében is segítséget nyújtottak.

A jelzőrendszer működése jelentősen módosult ebben az időszakban, az iskolai, védőnői jelzések száma csökkent a vészhelyzet okozta változások miatt.

Ugyanakkor a járványhelyzetet megelőző időszakhoz képest a rendőrségtől érkezett jelzések száma nőtt. Kiemelkedően a családon belüli erőszak a felnőttek tekintetében, de gyakran a gyermekek is szem-és fül tanúi voltak ezeknek az eseteknek.

Járványhelyzet: új kihívások és feladatok elé állította Központunkat. A márciusban kihirdetett vészhelyzetet követően 757 főt településünk 70 év feletti tagjait kerestük fel és ajánlottuk fel segítségünket és az önkormányzat segítségét. 45 fő házi karanténba helyezett személynek nyújtottunk segítséget a pandémiás helyzetben.

Gyógyszereik kiváltásában, postai ügyintézésekben és bevásárlásaikban segítettük az időseket.

A szünidei étkeztetés lebonyolításában is részt vettünk, igényeket mértünk fel valamint Központunk munkatársainál vehették át az ebédet a családok.

A vészhelyzet során számos családnak okozott problémát az online oktatásban való részvétel informatikai eszközök hiányában. Az Önkormányzat közbenjárásával öt számítógépet

juttattunk el nagycsaládosokhoz, akik eszköz hiányában nem tudtak részt venni az online oktatásban.

Karácsonyi adománygyűjtésünk az idei évben minden várakozást felülmúlt. Ebben az esztendőben 270 élelmiszer vagy ajándék adományt tudtunk a rászoruló családokhoz eljuttatni. Ezek összegyűjtésében segítségünkre volt az Enyingi Református Egyház, az Enyingi Római Katolikus Plébánia, Enyingi Barátság Nyugdíjas Klub, Rozmaring Nyugdíjas Klub, a Barkács és Más bolt, valamint a település lakosai.

A tavalyi év végén 21 fő kisgyermeket nevelő szülőnek segítettünk eladói képzésben részt venni, amihez havi ösztöndíj is társul. Ez a képzés jelenleg is tart még.

Célunk, hogy esélyt kínáljunk a krízishelyzetbe került és a szegénységből kiutat kereső családoknak. Így az átmeneti segítségen túl minden eszközzel arra törekszünk, hogy kitörési lehetőséget nyújtsunk a szegénységből. Szakembereink nemcsak kézzelfogható segítséget nyújtanak a legrászorultabbak számára, hanem segítenek képessé válni a családoknak arra, hogy problémáikat önállóan oldják meg.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján elmondható, hogy Enying városában és a járásban jelentkező szociális problémák halmozottan és koncentráltan vannak jelen. Az itt élő lakosság legfőbb problémája anyagi természetű, az aktív korú lakosságon belül sok az ellátás nélküli, munkanélküli vagy egyéb ellátásból – passzív jövedelemből – élő ember.

Jellemző az albérlésben élőkre, hogy gyakran halmoznak fel lakbérhátralékot, illetve sok esetben elmaradnak a közüzemi díjak befizetése is, valamint a felvett különböző hitelek törlesztése. Az anyagi probléma mellett nő a gyermeknevelési problémák és életviteli gondok száma is.

Településen élők esetében elmondható, hogy jellemzően a 35-39 éves korosztály veszi igénybe szolgáltatásainkat. Ezt követően egyre nagyobb számban jelentkeznek a nyugdíjas kort megelőző, 60 életévet még be nem töltött aktív korúak, akik – koruknál fogva, illetve képzettség nélkül – nem tudnak már elhelyezkedni a munkaerőpiacon. Jellemző továbbá, hogy a szolgáltatásainkat igénybe vevők között jelentkeznek azok a családok, ahol 3 vagy több kiskorút nevelnek. Többségében ezek a családok albérlésben élnek, vagy szívésségi lakáshasználóként élnek az ingatlanban, egy kereső van (több esetben csak alkalmi munkával), közüzemi díjhátralékot halmoznak fel. Jövőképük tehát bizonytalan, az ő esetükben a családgondozás csak „tűzoltás” jellegű lehet.

A rendőrségi jelzések főként a családi konfliktusokból adódnak. Az iskolai jelzéseket az igazolatlan iskolai hiányzások indokolják, bár a deviáns viselkedés is egyre nagyobb szerepet kap. A 2020-as évben, a kliensek összetételben az anyagi problémákkal küzdő klienseken túl megjelent a jobb anyagi körülmények között élő ügyfélkör is a kapcsolattartási problémák kapcsán. Ennek ellenére is többségében maradtak az anyagi problémákkal küzdő kliensek. Jó néhány esetben előfordul, hogy meggondolatlanul hiteleket vesznek/vettek fel, melyeket nagy nehézségek árán vagy egyáltalán nem tudnak törleszteni, s bekerülnek az adósságspirálba.

Ennek legfőbb oka elsősorban a munkanélküliség, az alacsony jövedelem. Az elmaradások hátterében a munkanélküliségen és az alacsony jövedelmen túl jelen vannak még olyan problémák, mint az alacsony iskolai végzettség, amely az elhelyezkedést nehezíti, a betegség és a szenvedélybetegség.

Néhányan azzal a kéréssel fordulnak intézményünk felé, hogy önkormányzati lakást szeretnének igényelni.

Nevelésbe vételi javaslatok esetén, az elhelyezést kiváltó okok minden esetben összetetten jelentkeznek és sokszor annyira összefüggésben vannak egymással, hogy a szakember számára is komoly mérlegelést kíván pontos besorolásuk. Meg kell vizsgálni a család szerkezetét, struktúráját, a szülők és a gyermek személyiségjegyeit, magatartási attitűdjüket, kapcsolatrendszerüket, iskolázottságukat, a szülők munkaerő-piaci helyzetét, a gyermek

iskolai teljesítményét, kortárskapcsolatait. Nemcsak a szülők életvezetési nehézségeiről beszélhetünk, vagy a gyermek magatartásproblémájáról. Ennek függvényében kell kidolgoznunk egy komplex gondozási tervet, kitűzni a célokat, és motiválni e célok megvalósításához szükséges feladatok elvégzését. A 2020-as évben is nagyon nagy segítséget jelentett, hogy a Család – és Gyermekjóléti Központban lehetőség nyílt a pszichológiai konzultációra, a kamaszkorban lévő ellátottjaink zömében olyan komoly konfliktusban állnak szüleikkel, hogy ezeket már csak egy harmadik szakember bevonásával képesek rendbe hozni. Elsődleges célunk a családba történő visszagondozás, a családot azonban sokszor komolyan meg kell segíteni, hogy a benne torz módon működő alrendszerek, kapcsolatok helyre álljanak, és újra alkalmas legyen a család a gyermek nevelésére, gondozására. Évről évre tapasztaljuk, hogy a problémák egyre mélyebbek, egyre összetettebbek és egyre nagyobb szakértelmet, egyre szélesebb körű ellátást igényelnek.

Szakmai munkánk során nagy hangsúlyt fektetünk a gyermekekkel való tanulásra, a gyermekek iskolai előmenetelében való segítségnyújtásra, valamint az egyéni fejlesztésükre.

Az észlelő és jelzőrendszer aktivitása az alapja az eredményes működésnek. Munkánkat nagyban meghatározza, hogy miként működik a jelzőrendszer, hisz a tőlük kapott információk alapján nyílik mód a veszélyeztetett, elhanyagolt gyermekek feltérképezésére vagy a krízishelyzetbe került személlyel való kapcsolatfelvételre. A jelzőrendszer tagjai a saját területükön végzett munkájukkal teszik hatékonyabbá a Család – és Gyermekjóléti Központ munkáját, mivel az időben jelzett problémákat eredményesebben lehet kezelni. Megfigyelhető, hogy szakembereinkre eszközként tekintenek a szülők, akiket a maguk érdekében és a másik ellen igyekeznek felhasználni. Az ilyen szülők sajnos gyakran nem képesek eltávolodni a helyzettől, abban a maguk szerepét kívülről kicsit megvizsgálni, más szempontokat is figyelembe venni. Ez legtöbbször odavezet, hogy a gyermek jogai és érdekei eltörpülnek, kizárólag a másik fél bántására és a saját győzelmükre koncentrálnak.

Gyakran bizalmatlanság és rosszul értelmezett, vélt vagy valós érdekeik mentén alapvető információkat is eltitkolnak, vagy csak egyszerűen nem közölnek, együttműködést nem tanúsítanak. Ezen esetekben a szülők és a szociális szakemberek céljai még véletlenül sem találkoznak. Szükségessé vált olyan szolgáltatások bevonása, mint a mediáció, illetve családterápia.

Szeretnénk, ha az Intézmény által nyújtott szolgáltatások köre bővülne és a települések lakosságának megelégedésére szolgálna. Ehhez munkatársaink emberszeretete, hivatástudata és szakértelme nagymértékben hozzájárul.

Beszámolóm végén szeretném megköszönni Enying Város Önkormányzatának, Képviselő-testületének, az önkormányzat dolgozóinak és vezetőinek az együttműködést, mellyel segítik intézményünk munkáját.

Enying, 2021. április 6.

Bartalos Krisztina
intézményvezető

